

ZVONČEK

LIST S PODOBAMI ZA SLOVENSKO MLADINO

Štev. 6.—XXXI.

Februar 1930.

Predpust.

Kako je Barica prevarala čarovnico.

Barica je bila majhna, uboga deklica. Imela je le staro mamico, a ko ji je še ta umrla, je ostala sama s svojo mačko Mehkodlačko v tesni, napol podrti kolibici kraj gozda, odkoder je držalo devetero potov na devetero strani sveta. Ko je stala na razpotju s svojo muco in premišljevala, kateri utegne biti zanjo pač najsrečnejši, skoči iz grmovja mlad zajček preko ceste, pa se ujame v past, ki je bila ob parobku gozda zanj nastavljena. »O jojmenel!« je zakričal, pa ni nikakor mogel izvleči svoje tačke in je milo jokal in stokal. Barica stopi bliže, mu odpre past, zaveže krvavo nogo in reče: »Le beži, le teci, pa mi reci, katera pot bo zame najboljša?« In zajček je dejal: »Na vse strani se obrni, pa se kmalu povrni,« in je izvlekel iz svoje malhe star zajčji kožuh, dejal je, da je v njem tičal že njegov praded, in ji naročil: »Ureži si kučmo pokrivačko in če boš hotela biti nevidna, daj si jo na glavo in rešena boš.« To rekši, se ji zahvali za pomoč, pa hajdi svojo pot. Barica je pobrala zajčev kožušek in je šla dalje po beli stezici s svojo mačko Mehkodlačko.

Ko ti hodi že dobro uro, zapazi v drugi zanki lisičko Košatko, vso krvavo in upehano, in stopi bliže, da ji pomore. Lisica pa se ji globoko prikloni in ji zopet izroči v zahvalo dolg lisičji rep, bil je ponos njene stare tetke Putkokrade, in ji reče: »Le vzemi ga v plačilo! Služil ti bo dobro. Kadar z njim zamahneš, priveslaš zdajci po zraku, kamor ti drago.« Barica vzame še lisičji rep, se lepo zahvali in gre dalje...

Dospevši v temen gozd, začuje milo stokanje jelena, ki se je oplel med vejevje in ni mogel dalje. Tudi njemu pomore Barica in jelen ji da v spomin krasen rog ter ji naroči: »Vzemi ga v zahvalo! Kadar zatrobiš nanj, ti priteče na pomoč toliko oboroženih palčkov, da bodo vso zemljo pokrili kot roj zelenih kobilic.« Barica vzame še rog, ga skrbno shrani in se odpravi s svojo mačko Mehkodlačko naprej.

Ali noč ju prehiti v gozdu in nista vedeli ne naprej ne nazaj. Zdajci zapazi v neki globoki votlini medlo zeleno lučko, ojunaci se stopi bliže. Nalahko potrka na skalna vrata, kar se oglasi zadirčen las: »Le naprej, le naprej, božja stvarca!« In v starih copatah, velikih kot čoln, je pridrsala čarovnica, grda kot sodni dan. Sredi čela je imela eno samo zeleno oko, na rokah pa dolge kremplje; v ustih sta ji tičala dva slonova zoba in namesto las ji je poganjalo ptičje perje na glavi. Barica se je izprva silno prestrašila, pa ker je znala starka tako lepo govoriti, ji je kmalu ogrela srce in jo zvabila s seboj v votlino.

Na koncu votline je imela strašansko veliko peč in v kotu so bile prislonjene vilice, velike kot gnojne vile, in nož, da bi z njim rezal skale. Žlica je bila velika za lopar in skleda globoka kot vodnjak. Kraj peči pa je zapazila Barica kup človeških lobanj in na ražnju se je cvrlo nekaj povsem človeku podobnega.

Zdajci je obšla Barico strašna groza. Pograbila je muco in plasila z njo k vhodu, toda vrata so bila zabita in težka kamenita skala ji je zapirala pot.

»Joj, izgubljena sem! Še mene pojé ta strašna pošast, na ražnju me ocvre, kot je vse druge nesrečnike,« tako je tarnala, ko je začula čarovnico, kako je začela brusiti velikanski nož, da jo zakolje.

Kar se domisli zajčje kože, ovije si jo okrog glave, vzame muco v naročje in — ni je bilo. Čarovnica je vihala nos in kričala: »Kje si, kje si, da te pojem? Tvoje meso duham, ali ne vidi te moje čarobno

oko.« Iskala in brskala je po vseh kotih, a najti je ni mogla. Že se raztogoti ter jame vihteti velikanski nož: »Nasadila me bo,« se prestraši Barica ter poyleče izza predpasnika lisičji rep, zamahne z njim po zraku in smuk! — že je bila iz luknje visoko nad smrekami, pod jasnim, zvezdnatim nebom. »Ušla mi je, pretkanka,« je zarenčala čarovnica, zajahala čarobno metlo in hajdi za njo, da je piskalo v zraku, kot bi kdo veje lomil...

A že ji je bila za petami. Barica pa ne pomišlja dolgo. Spusti se na prostran travnik in zapiska na piščal, ki ji jo je bil izročil jeler. Zdajci se dvigne izza vsake bilke malček-palček in kmalu jih je bilo toliko, da je kar vsa zemlja mrgolela. Barica jih milo prosi pomoči in ko se zlobna čarovnica vrže iz visoke višave na zemljo, da bi Barico ugrabila, zleze nanjo toliko palčkov kot mravelj in ji zveže roke in noge, prav kot bi jo v pajčevino povili. Čarovnica je kričala in vpila, a bolj ko je vpila, bolj so ji natvezali niti, da se več ganiti ni mogla. »Kaj bi z njo?« so ugibali palčki, a Barica je pogodila pravo.

Zavesljala je z lisičjim repom po zraku in kmalu so se dvignili vsi s čarovnico vred. Splavali so nad visoke hrastove vrhe in naprej, naprej, proti Gorjancem tja do morske gladine. Ko so bili prav nad sredino morja — čof, so spustili čarovnico v vodo, sami pa so se kar vrnili domov, kjer so palčki izvolili Barico, da jim je kraljevala, in mačko Mehkodlačko, da jim je lovila miši, ki so jim že od nekdaj pod zemljo podirale njihove temne gradove.

BUC:

Če se zemlja ujezi.

(Pogovor o vulkanih.)

si veste, kajne, da imajo parni stroji na kotlih varnostne zaklopnice, ki se odpirajo in spuščajo paro, kadar je postala napetost v kotlu prevelika. Te varnostne zaklopnice preprečujejo, da bi se kotel razpočil, in povedo stroju nemu mojstru ali vlakovodji, da se je razvila v kotlu velika, prevelika množina pare.

Prav take varnostne zaklopnice ima naša zemlja, ki vsebuje v svoji notranjščini, pod ohlajeno zemeljsko skorjo tekoče kovine, žareče kamenje in pline, ki se vedno gibljejo sem in tja in nikoli ne mirujejo.

Trda zemeljska skorja pa zadržuje vse te ognjene, žareče snovi. Včasih pa se vendar posreči podzemeljskim silam, da se iztrgajo iz objema zemlje in bruhnejo z vso močjo na dan. Žareče, tekoče kamenje (lava) se nagromadi globoko v zemlji in udari z velikansko silo proti površju, predere zemeljsko skorjo in teče v gostih potokih v dolino, uničujoč vse, kar pride v njegovo območje. Cvetoči sadni vrtovi, vinogradi izginejo pod njegovim uničujočim žarom; vasi in mesta se spremenijo v pogorišča in razvaline, celo železni mostovi se raztopijo v grozni vročini, kakor bi bili zgrajeni iz ledu.

Toda to še ni vse. Obenem z lavo puhtijo iz žrela tudi oblaki pepela, pomešani s škodljivimi plini, in vsenaokoli leti kamenje vseh velikosti (vulkan Kotopari v Južni Ameriki je izvrigel pri izbruhu 200.000 kg težko skalo skoraj 16 km daleč). Pred potoki lave se ljudje lahko rešijo, ker so ti potoki ozki in se pomikajo le s hitrostjo pešca. Gorje jim pa, če jih objamejo žareči oblaki in pepelnati dež. S skrivnostno težko silo prasketa ta dež na pokrajino in uniči brez usmiljenja vsako življenje.

Če se je enkrat taka varnostna zaklopka odprla, uporabljajo žareče snovi v notranjščini zemlje vedno in vedno le to odprtino. Pepel in kamenje se uleže okoli lijakastega žrela, nastal je — vulkan.

Na naši zemlji imamo danes preko 400 delujočih vulkanov, od teh jih leži 80 pod morjem. Ne smemo pa misliti, da neprestano bruhajo lavo in pepel. Delujejo le v krajših ali daljših časovnih presledkih. Stromboli (vulkan severne Sicilije) bruhaja žlindro v presledkih 10 do 45 minut. Izbruhi Vezuva in Etna se vrstijo v presledku nekaj let. Vulkan, recimo, lahko miruje tisoč let in še več ter velja splošno že za ugaslega; nenadoma, popolnoma nepričakovano pa prične zopet rohneti. Joj, joj!

Najstrašnejši izbruh, kar ga pozna svetovna zgodovina, je bil leta 1883. Eksplozija vulkana Krakataua na istoimenskem otoku (med Sumatro in Javo) je bila tako silovita, da je odneslo polovico suhe zemlje v morje, na katerem

je nastal 30 m visok val, ki je preplaval vse sosednje otoke in upropastil življenja 40.000 ljudi. Od vulkana izbruhani pepel je plaval še nekaj let v zraku. Vetri so ga zanesli celo v naše kraje, kjer je padal šele leta 1889. na naše strehe.

Hudo katastrofo je doživelo l. 1902. mesto St. Pierre na otoku Martinique (Antili). Ko se je odprla gora Mont Pelée, pod katere vznožjem leži imenovano mesto, je izbruhnil iz njegovega žrela žareč oblak, ki se je z besno hitrostjo približal mestu. 30.000 ljudi se je zadušilo v njegovi ognjeni sapi. Tekoče lave pri tem izbruhu ni bilo, pač pa je nastal v vrhu žrela 700 m visok stožec lave, ki je cele mesece razsvetljeval kakor dolga žareča igla vso daljno okolico in je končno z grmečim hruščem padel nazaj v žrelo.

Vezev je edini evropski vulkan, ki še včasih tistih 80.000 ljudi, ki stanujejo na njegovem pobočju, temeljito prestraši in zbega. Njegov vrh bruha trajno oblake dima. V starem veku so mislili, da je že davno ugasnil; toda l. 79. po Kristusu je kar nenadoma zopet izbruhnil in popolnoma zasul cvetoča mesta Pompeji, Herkulanum in Stabije. Razvaline teh mest, ki nam prikazujejo jasno sliko takratnega življenja Rimljanov, so ohranjene še danes.

Leta 1631. so doživeli Neapolitanci strašno jezo te gore; vrh se ji je preklal na dvoje. Šest mest je postalo preko noči razvalina in usmrčenih je bilo preko 3000 ljudi.

S strahom in bojznijo, ki izhaja od vulkanov, pa prihaja — čudno — obenem tudi blagoslov, ki bi ga ljudje, naseljeni v njihovih bližinah, težko pogrešali. — Izmetana množina lave in pepela se nabira okoli žrela v velikem obsegu in tvori izvrstno, rodovitno zemljo. Pridne roke ustvarjajo na njej vinske gorice in oranžne gaje, ki uspevajo v bajni plodnosti. Vse zeleni v tej blagoslovljeni zemlji, vse poganja in cvete — in žetve dajejo polne skednje in shrambe južnega sadja.

Toda — neke noči pa bo nastal morda spet ta nepričakovani, a tako naravni pojav izbruha. Žrelo se bo odprlo, grozno žuleč in rohneč, in na cvetoče njive in grede bodo padale žareče bombe, žvepleni plini in pepel. In zemlja sama bo med bliskom in grmenjem uničila zopet vse, kar je pravkar rodila.

Čuden mojster.

*Da, škarjice ima,
pa misliš, da suknjice striči zna?
V črni smo jih iz potoka dobili,
a v rdeči so se iz lonca kadili.*

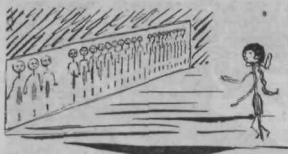
Gospodična Bucika.

(Življenjepis s slikami.)

Bucika?

Stara znanka!

Vem. Le premalo vam je znano njeno veselo in žalostno življenje. Jaz pa sem jo poznala, odkar je prišla tam v veliki hiši — tvornica ji pravijo — iz prvih poveljev.

Ko je bila gospodična Bucika še mlado dekletce, so jo dali v zavod. Ali ta je bil hudo prenapolnjen. Gosenke so bile v njem stisnjene kakor praznoglave šivanke v zavoju. Živele pa so po najstrožjih predpisih v oddelkih po deset in deset. Oh, mlada Bucika je bila tu vsa nesrečna!

Srečna pa je bila, ko je dokončala to šolo ter so se nekega dne zaprla za njo vrata tesnega zavoda in so mlado Buciko poslali v svet.

Učenjaki pravijo, da so tiste glave bolj pametne, ki so bolj velike. No, naša Bucika je bila srečne narave; bila je železnega zdravja in velike glave. Zato je prestopila na visoko šolo.

Izbrala si je medicinske študije. Imela je močne živce; prav nič ji ni bilo hudo, ako je videla teči človeško kri.

Ko je torej dovršila univerzo, je bila postavljena kot zdravnica v doktor Kebrovi bolnici za trebušne bolezni.

Doktor Keber pa je bil že star mož. Prepustil je bolnico svojemu mlajšemu nasledniku, doktorju Hrošču. In ta je — odpustil izvrstno doktorico Buciko iz službe. Imel je namreč silno togotno ženo, ki se je vedno

prepirala z mlado zdravnico. Nekoč sta se kar stepli in zato je morala Bucika iz hiše.

Pa ni žalovala zaradi tega. Odšla je na potovanje. Videla je mnogo sveta in v svojem poklicu je ozdravila mnogo bolečin.

Nekdaj je obiskala tudi naše planine. Prav tam se je seznanila z lepim rdečelasim doktorjem Nageljem. Obema se je vnelo srce.

Ali ubožec je imel hudo bolezen — sušico. Hujšal je od dne do dne in umrl je, še preden sta se poročila.

Uboga doktorica je močno žalovala za njim. Postarala se je jako. Dolgojezični mladi svet si je šepetal, da je zarjavela. Ko je Bucika to slišala, je omedlela. In kmalu je nastopila isto pot, kakor jo je šel njen ženin...

Tudi njej je metla zapela pogrebno pesem...

Bucika, počivaj v miru!

Moja muca.

Moja muca je bila rdečkasta mačka z belo liso na prsih, z rožnatim smrčkom in modrima zenicama. Bila je prav domača. Spala je na vznožju moje postelje. Če sem pisal, mi je dremala na naslonjalu, če sem se izprehajal po vrtu, me je vedno spremljala. Seveda tudi obeda ni bilo brez nje in včasih je s tačico prestregla košček, ki sem ga nesel v usta.

Nekega dne je moj prijatelj odpotoval, pa mi je zaupal v varstvo svojo papigo. Ptič se ni počutil kar nič domačega, pa si je s kljunom pomagal na vrh droga, da bi se razgledal. Plašno je vrtel svoje velike oči.

Muca ni še nikoli videla papige! Globoko zamišljena je opazovala papigo, menda je zbirala vse svoje prirodopisno znanje, kar si ga je bila nabrala na strehi, na dvorišču, na vrtu. Senca teh misli je spreletavala njene izpreminjajoče se zenice. V njih sem mogel čitati tale zaključek: »Prav res, to je zelen piščanec.«

Ko je to dognala, je skočila z mize, ki ji je bila opazovališče. Prihuljeno je počepnila v kotu, da ji je bil trebušček pri tleh, glava pri tleh, hrbet uleknjen.

Papiga je z mrzličnim nemirom opazovala mačkino početje. Naščeperila se je, rožljala z verižico, privzdigovala nogo in premikala kremplje, brusila kljun ob koritcu. Nagon ji je povedal, da sovražnik namerava nekaj zlega.

Mačkine oči so srepo zrle na papigo. V teh očeh je mogel ptič prav razločno razbrati: Zelen je, pa mora biti vendar dober.

Z zanimanjem sem opazoval ta prizor, pripravljen, da posežem vmes, če bi bilo potrebno. Mačka se je približala: njen rožnati smrček je vzdrtaval, veke so ji bile priprte, krčljivi krempljci so se krčili in zopet prožili. Hrbet ji je rahlo podrhtaval kakor sladkosnedežu, ki

seda k nadevani piški. Uživala je ob misli na sočno, redko jed, ki jo čaka. Mahoma se ji je hrbet zaobločil, s prožnim skokom je bila na prečki. Ko je papiga zagledala bližnjo nevarnost, je z globokim, resnim glasom zaklicala: »Matjaž, kam krevljaš?«

Te besede so povzročile mački nepopisen strah, da je odskočila vznak. Glas trombe, skladovnica kuhinjske posode, ki trešči na tla, strel, ki poči tik pri ušesu — vse to bi ne moglo spraviti mačje zveri v strašnejšo grozo. Vse njeno znanje o pticah je bilo na mah zmedeno.

»V Kurjo vas po par klobas,« je nadaljevala papiga.

Mačkine oči so razločno govorile: »Saj ni ptič, gospod je, govori!«

»Svoje žive dni brez vseh skrbi,« je pel ptič na vse pretege, zakaj spoznal je, da je groza njegove besede najboljšje varstvo. Mačka me je vprašujoče pogledovala. Ker je moj odgovor ni zadovoljil, se je skrila pod posteljo in tisti dan je ves dan nisem mogel dobiti ven.

Naslednjega dne si je moja muca opomogla od strahu; poizkusila je v drugo, a papiga jo je zavrnila na isti način. Odslej je bil mir, papiga je bila zanjo človek.

Po T. Gautieru.

Zimska.

Živ, živ, živ,
se lačni vrabec krega,
dosti je že snéga,
kje bom prosá dobil?
Kra, kra, kra,
se prereka vrana,

vsa bela je poljana,
preveč je že snega!
Gri, gri, gri,
golobček z glavo kima,
še mene takšna zima
prav nič ne veseli.

Na sanéh.

Poznam voziček brez kolesc,
konjička ga ne vlečeta,
brez vaje in brez osi,
po klancu ti navzdol drvi.

ZELENI PTIČ

PRIPOVEDKA

Z lesorezi ilustriral E. JUSTIN

Kitajski cesarič je po svojih krepostih, po svoji krasoti in nadarjenosti miljenec kralja dobrih duhov, ki ga je že tisočkrat rešil kano vih zased in hudobnih naklepov. Videč, da ga ne more ugonobiti, se je kan zatekel v čarobo, da bi ga ločil od njegovih podanikov in na mesto njega vladal Nebeškemu carstvu. Pač si je želel kan, da bi bil ta čar neporušljiv, a tega ni mogel doseči vkljub svojemu čudovitemu poznavanju čarovništva. Kralj dobrih duhov se je po robu postavil njegovi zli nameri, in če ni mogel povsem obrezuspešiti njegovih zakletev in zagovorov, jim je vsaj znal odvzeti velik del učinkovitosti.

Cariču, dasi preobraženemu v ptiča, je podelil možnost, da ponoči zadobiva svojo pristno postavo. Tudi mu je pripravil dvorec, kjer more živeti v vseh časteh in čisljih, ki pritičejo njegovemu vzvišenemu poreklu. Navsezadnje si je izposloval njegovo odkletev, če se izvrše nastopni pogoji, katere je kan smatral za neizvršljive.

Prvi pogoj, že uresničen, je tale: dvajsetletna skromna mladenka iz najnižjih slojev naroda mora v njih prekrasni palači zalotiti tri začarane fante, ki so najbrhkejši pod solncem, pa jim ne sme izdati svoje navzočnosti. Ta preizkušnja bi morala na stopiti v pomladanskem enakonočju.

Drugi pogoj se je tudi že udeležil: princ, ki se sme pokazati samo trikrat, in sicer v ptičji podobi, naj bi vzbudil ljubezen, toliko mogočno in neomadeževano kakor neodoljivo, kraljični svojega stanu.

Tretji pogoj pa se izteka sedaj: kraljična naj se polasti tega pisma in jaz naj ji ga razložim.

Četrty in zadnji pogoj, pri katerem boste sodelovale vse tri mladenke, ki me poslušate, je pa takle: Samo dve minuti mi je še živeti, vendar vas pred smrtjo postavim v caričevo palačo. Tja pridejo ptiči in se oprhajo v vodi, nakar se izpremené v prezale junake. Vsaka od vas mora ljubiti enega izmed treh s sveto ljubeznijo. Kraljična že

ljubi kitajskega cesariča, perica pa oprodo. Obe sta dokazali nesebičnost in nežnost svojega nagnjenja. Sedaj je potreba, da se še princezina družabnica zagleda v tajnika na isti način. Kadar krenejo za čarani mladeniči v obednico, pojdete neopažene za njimi ter ostanete ondokaj, dokler ne poprosi princ za škatlo svojih razvedril in ne reče, poljubivši vrvco:

»Aj vrvca moje gospe! Ko bi jo mogel sedaj videti!«

Kraljična in vedve z njo, tačas se pokažete in vsaka bo dala nežen poljub svojemu izbrancu na levo lice. Pri tej priči bo čar oddelan, tatarski kan bo mahoma izdihnil in kitajski princ bo posedoval ne le Nebeško cesarstvo, marveč bo podedoval tudi vse kanate, kraljevine in pokrajine, ki po vsem pravu sedaj pripadajo vražjemu čarodeju.»

Toliko da je puščavnik izustil te besede, se je nenavadno namrdnil, priprl usta, iztegnil noge ter ostal mrtev.

Kraljična in njeni tovarišici so iznenada stale v prelepem caričevem gradu.

Vse se je zgodilo, kakor je puščavnik napovedal. Zato so bili mladeniči takoj razčarani. Kitajska in Tatarska sta bili zadovoljni pod novim žezlom. Kraljična in njeni prijateljci so živele srečno poročene z onimi prekrasnimi možmi. Srečni kralj se je odpovedal;

nastanil se je pri svojem zetu v Pekingu. General, ki je usmrtil tatarskega kanoviča, je dobil vsa kitajska odlikovanja, naslov prvega mandarina in obilno pokojnino zase in za svoje dediče.

Pripovedujejo, da sta srečna princesa in kitajski cesar živela dolga, dolga leta. Dobila sta šestero malčkov, enega lepšega od drugega. Perica in družabnica sta vsaka s svojim soprogom neprestano uživali naklonjenost Njihovih Veličanstev ter bili največja gospoda v oni deželi.

(Juan Valera: El Pájaro Verde. Priredil dr. A. Debeljak.)

Bobkov stric je smučar.

1.

1.

Bobkov stric je korenjak,
saj zanima sport ga vsak:
popusti ljubljansko mesto,
smučke vzame si na cesto.

2.

2.

V Bohinj hitro in na Bled,
tam leži še sneg in led.
Ves vesel roké si mane —
zadaj kolesari Zane...

3.

3.

Kam se mu tako mudi?
Nič ne gleda, kar drvi!
Zdaj zavozil je na smučí,
švignil stričku tik ob buči.

4

4.

Smučar Bobek ves vzdrhti,
k zemlji klone in medli,
kastor s pipo v lužo pade —
sport je menda le za mlade.

Ferdinand Ossendowski: Življenje in prigode male opice. (Dnevnik šimpanzke „Kaške“)

»Kmalu se nama je povrnilo zdravje,« je govoril Ngu-Ngu. »Spustili so nas na svobodo... Po dolgem razmišljanju sem razumel vse. Ljudje so nas z zbadanjem okužili z boleznimi. Z zbadanjem so nam dali tudi zdravila. Saj častitljiva I-So tudi zdravi, ko daje bolnim zelišča in korenine. Beli ljudje so nama dali uspešna zdravila. Ozdravela sva. Druge je pobrala smrt.«

Vsi so molčali.

Namah je vprašal Ori-Ori:

»Odgovori, Ngu-Ngu! Mar ravnajo ljudje pretkano ali plemenito? Saj nas vendar ubijajo? Slišal sem nekaj o tem v veliki naselbini ljudi. Daleč odtod. Za morjem...«

Brez obotavljanja je odgovoril stari Ngu-Ngu:

»Ravnajo plemenito! Ubijajo, da rešijo vse. Srečen sem! Lahko bi pomagal ljudem v njihovem plemenitem delu.«

»Pomagal?« je vprašal Bo-Bo. »V čem?«

»V boju s smrtjo, častitljivi voditelj!« je odgovoril Ngu-Ngu. »Nas tudi stiskajo bolezni in nas preganja smrt. Živimo vedno krajše. Morda bomo tudi mi živeli kdaj dolgo, zelo dolgo...«

Zopet so vsi umolkni. Še celo mladina je sedela tiho.

Starka I-So, moja babica, onemogla, slaba starka je glasno zehnila in stokaje zlezla v kočico.

Šimpanzi so se začeli razhajati.

Dolgo sem ležala na postlanem. Sen je odletel.

Razmišljala sem... To, o čemer so govorili starci, je bilo tako strašno!

Dan nevarnosti.

Zmučena zaradi noči brez spanja sem šla na jutranji vodopoj. Še celo »striček«, ki se je venomer šalil, me ni razveselil.

Prišli smo na breg v hipu, ko so odšle male antilope.

Vedeli smo že, da ni nobenih sovražnikov v bližini. Izvohale bi jih bile čuječe, rjave antilope.

Zamudili smo se dalj časa pri vodi. Starejši šimpanzi so hodili v vodo in se kopali v toplih valovih.

Mamica je veselo pljuskala med kamenjem in razkošno godla. Ker ni nihče pazil name, sem izkoristila priliko in skočila h grmovju.

Spustila sem se z visokega brega in stekla k reki.

Nekakšna velika drevesna klada je ležala v vodi par korakov od mene.

Sivo-zeleni kos lesa, pokrit z blatom in travo, je imel štiri vrste izrastkov.

»Gotovo je ostanek veje...« sem pomislila.

Metala sem kamenčke v vodo, podila se za metulji.

Pozneje sem se zagledala v male rákovice z rdečimi in temno-modrimi lisami na hrbtih. Švigale so okoli, stikajoč za hrano.

Iz vode so poskakovale na breg male ribice. Zabavno se podpisajoč s plavutami so begale po zemlji. Nekatere so splezale celo na viseče veje grmičevja.

Zabavala sem se izborno. Ko pa sem pogledala na vodo, sem odrevenela.

Sivo-zelena klada se je valila iz vode naravnost proti meni.

Bila je to pošast, kakor je dotedaj še nisem videla. Imela je dolgo žrelo. Razširila ga je, sikala in bliskala z ostrimi zobmi. Rep, naježen z bodicami, se je vlekel za njo.

Nisem vedela, kam naj bežim.

Pošast se je že skobacala na breg in hitela proti meni.

V tem hipu je planil iz grmičevja Ori-Ori. Zgrabil me je za roko in z velikimi koraki bežal k drevesom. V kratkem sem bila na varnem mestu.

Sedela sem pri »stričku« na visoki veji.

Ori-Ori je govoril:

»Ta plazilec je — krokodil. Prihuljen, požrešen sovražnik! V tvojo srečo, Ket, je bil breg strm. Sicer bi te bil požrl...«

»Videla sem, kako je bila požrta Mi-Ri s hčerko,« sem zašepetala jokaje.

»Kdo jo je požrl?«

»Lepa, velika žival v žoltem kožuhu s črnimi kolobarji,« sem odgovorila.

»Aha!« je zamrmral »striček«, »to je bil gotovo leopard. Velika, grabežljiva mačka...«

Mili »striček« mi je danes rešil življenje.

Zahvalila sem se mu iskreno.

Smejal se je in govoril:

»Največjo potepenko sem rešil! Žal mi je bilo krokodila! Če bi požrl tako porednico, bi gotovo stekel in začel hoditi po repu.«

Že tri dni nisem pisala.

Dan čudežev.

Ni moja krivda. Bila sem na izletu v džungli.

Nekega dne mi je dejal atek:

»Hitro rasteš, Ket! Urna si in spretna. Popoldne pojdeš s Kirom in Ori-Orijem v džunglo.«

»Kaj bomo delali tam?« sem vprašala.

»Kir in Ori-Ori bosta preiskala pot v gore.«

»Kaj so to gore?«

»To so veliki, zelo veliki kamni. Tje se preselimo na zimo.«

»Kaj je to zima?«

»To je čas deževnih nalivov. Prej moramo poznati pot in vedeti, ali je tam dosti živeža, ali tam ne naletimo na sovražnike.«

Dlje nisem poslušala in sem stekla k »stričku«.

Ori-Ori se je že pripravil na pot. Nadel si je svojo pisano oblecko. Sedel je in pazljivo ogledoval svojo debelo, grčavo palico.

»Izprosil sem pri Rrjuju. Pojdeš z nami,« je dejal, mežikaje z očesom.

»Hvala, striček!« sem vzkliknila.

»Uzreš nove stvari. Spoznaš kos sveta, mala Ket,« je govoril Ori-Ori. »Svet je zelo lep! Norec, kdor tega ne vidi! Jaz ljubim svet in vse, kar je na njem. Ljubezen in veselje stanujeta v vsakem kotičku.«

Tega nisem razumela, vendar sem verjela »stričku«. Radovedna sem bila na ljubezen in na veselje, ki imata svoje kočice v vsakem kotičku sveta. Kakšna sta neki? Ali sta podobna nam, šimpanzom?«

»Kaj je to svet?« sem vprašala.

»Vse, kar vidiš okoli sebe,« mi je razjasnil »striček« in dodal: »Džungla, drevesa, naša gnezda in naš narodek, ptiči, zvezde, voda, krokodil, nebo, leopard...«

»Vse, kar vidim...« sem zašepetala. »Torej tudi ti, »striček«, si svet?«

(Dalje prih.)

DR. IV. LAH:

Ko je bil „tatiček Masaryk“ še mlad.

(Ob jubileju velikega Slovana.)

dušno vodi skrivna roka usode velike može po poti življenja, da pridejo do svojega cilja. To se posebno vidi pri predsedniku naše bratske češkoslovaške republike, kate-rega 80 letnico bo praznoval ves slovanski svet dne 7. marca t. l. Masaryk je eden največjih mož današnje dobe. Spoštovan kot učenjak, mislec, državnik in vladar. In kako je prišel do te visoke časti?

Ko so ga ob 60letnici prosili njegovi učenci (takrat je bil profesor na praški univerzi), naj jim kaj pove iz svojih mladih let, je rekel:

Rastel sem med ubožnim slovaškim narodom na cesarskih posestvih, kjer so bili sami podložniki — ne spominjam se, da bi bil sam sebi kdaj zaupal, kaj hočem postati. Vzrastel sem v taki stiski, da se je samo po sebi razumelo, da bom prav tak podložnik kakor je bil moj oče in drugi; zato nisem imel v svojih otroških letih nikoli načrtov, da postanem to ali to. Šele pri neki skušnji (na koncu šolskega leta, kakor je bila takrat navada) — bilo je to v Čejkovicah — je pripomnil gospod dekan, morebiti iz takšne dobrosrčnosti, kakor jo imajo gospodje dekani, da »kaže ta fant zanimanje za vsakovrstne stvari,« naj bi me torej dali starši na realko, da bi postal morda učitelj. Niti njemu ni prišlo na misel, da bi lahko postal duhovnik — to je bil cilj bolj bogatih kmetijskih sinov. Torej učitelj. Da bi me to bilo veselilo, ne morem reči, ker sem videl, kaj je bilo učiteljjevanje v teh časih. Sicer pa...

Dali so me učiti rokodelstva. Bil sem najprej nekak ključavničar; na firmi je bilo zapisano: Kunstschlösserei. Moja mati me je pripeljala na Dunaj k neki gospodi, kjer je nekoč sama služila. Ta gospod se je imenoval Malý, toda na Dunaju in v Hodoninu smo mu rekli: Herr von Mahly (gospod pl. Mahly). Ta gospod je zvedel, da sem bil že na realki. Ali znam risati? Da. Tako sem postal ključavničar. Imel sem s seboj knjige, ki so mi ostale iz realke. Zelo sem bil sam. Moral sem delati podkvice, morebiti za slovaške črevlje, in to me ni posebno veselilo. Tako je prešel teden za tednom. Potem se mi je zgodilo — bilo nas je v eni sobi cela kopica dečkov — da so mi iz kovčega jemali knjige. Najbolj me je užalostilo, ko so mi prodali atlas, na katerem sem zelo rad potoval. To je bilo moje največje veselje. Ko so mi knjige izginile, se nisem več mogel videti v tej družbi; pospravil sem svoje stvari in odšel domov. —

Potem sem postal kovač, in kovaštvo — to moram reči — me je veselilo — mnogo bolj nego to, kar sem dotlej delal. Bili smo se dogovorili, da bom v dveh letih izučen, posebno da bom znal podkve delati in konje podkovati, da bi iz mene postal nekak padar. Vse je torej kazalo, da bom »ranocelnik«. Domenili smo se, da mi ne bo treba opravljati drugih del, kakor je to navada na kmetih (da porabijo vaje za domače posle). Ti se uče navadno štiri leta, a prvo leto, kakor se pravi, niti delavnice ne vidijo. Bil sem član družine. Takoj sem se lotil dela z velikim veseljem in — šlo je.

Spominjam se, da sem nekega jutra nosil iz vodnjaka vodo v kovačnico. Tu sem srečal učitelja, ki me je učil na realki v Hustopeči igrati na klavir. Pogledal me je. Jaz sem ga dobro poznal in videl sem, da ga je nekaj presenetilo: bil sem pač kovaški vajenec, ves črn, z vedri vode v rokah. Ko sem opoldne prišel domov na obed, sem opazil, da se je moralo nekaj zgoditi. Rekli so mi, da jim je gospod profesor Ludvik očital, češ, da so me dali učiti

rokodelstva, ko bi vendar moral postati učitelj. Očitek je uspel, ker je moja mati — Bog ji daj nebesa — hotela napraviti iz mene vedno kaj več nego jaz sam. Tako sem prišel v Čejkovice... Novi posel me je zanimal, doživel sem v njem vsakovrstne dogodke. Ko sem šolil na pogrebe in sem moral pri latinskih molitvah odgovarjati, se mi je — kot bivšemu realcu — pogosto dogodilo, da sem besede slabo izgovarjal, in vedno me je gospod kaplan opozarjal: »To ste zopet slabo izrekli«. Jezilo me je, da ne znam latinski in da tako packam. Kadar sem čital knjige, v katerih so bili latinski citati, sem bil vedno nejevoljen. Hotel sem se torej naučiti latinsko samo zato, da bi razumel besede pri pogrebu in v cerkvi ter posamezne izreke v knjigah. To je bilo čudno učenje. Dobil sem nekje nekak star besednjak, kakršne so imeli na Slovaškem v tedanjem Požunu (danes Bratislava) v štirih jezikih. Učil sem se besede, kakor so ravno prišle na vrsto, vse križem; včasih sem prišel v župnišče in tam so mi kdaj kako besedo pojasnili. O zvezi besed še nisem imel ni pojma, vkljub temu smo prav kmalu govorili latinsko. Ko sem znal že precej latinskih besed, je nekdo prišel na misel — menda je bil to naš župnik — da bi mogel napraviti izpit na gimnaziji. Odšel sem v Stražnico, napravil sem izpit itd. Hotel sem iti naprej, hotel sem delati, to vem, toda ne da bi bil vedel, kaj naj postanem.

Nekakšen bolj jasen načrt se je začel razvijati pred menoj šele, ko sem prišel na Dunaj, na koncu gimnazije. Hotel sem postati diplomat (državnik). To je bil moj prvi ideal. Vpisal sem se na Orientalno akademijo. Tam smo se učili stare arabskeščine. Učil jo je pravi Arabec, z brkovim peresom

smo pisali arabsko. Pripomniti moram, da niti ene črke iz tega časa več ne znam. Napravil sem izpite iz jezikov — toda službe nisem mogel dobiti nikjer. Tako je moj ideal padel v vodo.

Na to je prišla matura in za njo doktorat. Postal sem docent na univerzi in profesor, a preden se je to zgodilo, vem, da sem premišljal o tem, kako bi bilo, ko bi šel v Ameriko. Imel sem načrt in precej dolgo sem o tem razmišljal, da bomo tam pekli češke kolače in buhte. In bil bi morebiti res to tudi storil; dela me ni bilo sram in tudi tega ne, da bi bil boljši pek.

Postal sem torej učitelj, vzgojitelj. Kako sem opravljal ta posel? Dobro? Slabo? Ljudje se uče tudi iz napak, človek se v šoli in drugod ne uči samo tega, kar hoče podati učitelj, ampak človek vpliva tudi s tem, česar noče podati in česar niti ne ve... Skratka: jaz si nisem nikoli »glave belil«, kaj in kako naj postanem to ali ono, ampak to načelo sem imel od mladih let, da človek, ki hoče delati, vedno ve, kako, kam in kod...«

In tako se je tudi zgodilo. Prezident Masaryk je bil vedno vzor pridnosti in delavnosti. Ne puši niti ne pije opojnih pijač, vstaja ob petih zjutraj, nato jezdi na konju na izprehod. Ohranil si je duševno in telesno svežost. Iz malega kovaškega dečka se je povzpel do učenjaka, iz učenjaka je postal vzgojitelj mladine in voditelj naroda; ob času svetovne vojne je prepotoval ves svet, da je postal — osvoboditelj domovine.

Ostal je vedno naraven in preprost, zvest sin svojega rodu, zato je tako priljubljen povsod in tudi »Zvončkarji« ga ob 80letnici pozdravljamo kot velikega ljubitelja in prijatelja mladine.

Kar cela vojska sneženih mož se je pojavila v našem uredništvu! Število mladih risarjev je tolikanj naraslo, da prav vzradoščeni zremo na njihovo marljivost in veselje do risanja. Kako vas je zanimala, prijatelji, ta risba! Priznati moramo, da ga skoro ni med vami, risarji, ki ne bi še nikoli pomagal pri ustvarjanju mrzlega sneženega moža. Le nekaj izjem smo opazili. Tako so na primer nekateri narisali sneženemu možu roke in noge v takih položajih, kakor da bi risali živega človeka. Niso namreč pomislili da se takemu belemu junaku ne da kar tako prosto obesiti težkih in valjastih rok. Glede izvršitve in zunanosti risb pa moramo pripomniti,

da je treba pač gledati tudi na papir, ki ga izberete za risbo. Na čisto navadnih lističih, morda celo načrtanih ali zmečkanih, je videti sličica prav neugodna in težko je presojati njeno vrednost. Vzemite torej kos navadnega risalnega papirja, rišite pa s svinčnikom ali s peresom in črnilom ali tušem ali pa tudi s čopičem in z barvami. Vsak risar naj napiše na hrbtno stran risbe svoje ime in kraj bivališča pa razred!

Med sličicami, ki smo jih prejeli in pregledali je že lepo število prav posrečenih del. Najboljše tri priobčujemo. Izdelali so jih Kumer E. (Ptuj, III. razred meščanske šole), Vagaja Dušan in Strlič Hieronim.

Med drugimi pa naj predvsem pohvalimo učence III. razreda ptujske meščanske šole. Na pobudo svojega gospoda učitelja Janka Pertota so se odzvali z lepimi risbami: Ernst Ana, Kadliček Anka, Kumer E., Letnik Štefka, Peschke Hilda, Sadar

Danilo, Sadar Zvonko in Samec Z. Le tako naprej, mladi prijatelji, sebi v korist, nam v zadovoljstvo ter v veselje vašega vzornega gospoda učitelja!

Istotako pohvalno zabeležimo imena sledečih risarjev: Boncelj Primož (Zagreb), Božič Ivan (Slovenjgradec), Haller Viktor (Hrastnik), Kac Franja in Kac Karl (Šmartno pri Slovenjgradcu), Keblušek Štefi (Hrastnik), Kunstelj Lizika (Gorje), Novak Bogdan (Šmarje pri Jelšah), Osredkar Milan (Ljubljana), Pitino J. (Rečica ob Paki), Podobnik

Ivo (Ljubljana), Prestor Ankica (Moravče), Remic Janez, Rusjan Dornova, Schildenfeld Zlatan (Ljubljana), Slokan M. in Slokan Vladimir (Ljubljana), Sovre Marko (Slovenjgradec), Sršen Rozika (Toplice pri Zagorju), Steblovnik (Otoški vrh, p. Meža), Šumej Viktor, Vagaja Uroš, Vode Ciril (Skaručina), Vode Nani (Kaplja vas - Kamnik), Zanuškar Gizela (Toplice pri Zagorju), Zorc Albin, Žagar Vinko (Boh. Bistrica), Žerdoner Slavko (Ljubljana), Župančič Leopold (Hrastnik).

Sedaj pa, dragi risarji, do prihodnjič **novonalo!** Narišite z vso vestnostjo **dva ali tri san-**kače! Huj! kako gre to brzo po snežnem brdu! Daleč naokoli se razlega od veselja in smeha. Zamislite se, kako nepisno lepo je bilo poslednjič na sankah, dobro se spomnite in hajd risalo v roke!

CENE SMEH:

Prekosil ga je.

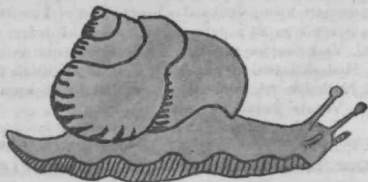
gostilni pri obedu se srečata dva trgovska potnika in pričneta pogovor o poslih in uspehih. Izkaže se, da sta oba zastopnika tovarn za izdelovanje železnih blagajn.

»Poslušajte,« pravi prvi, »v naši tovarni so izdelali pred kratkim novo vrsto blagajne, ki vsled svoje kakovosti prekaša vse dosedaj izdelane blagajne. Zapr sem pred preizkušnjo vanjo kanarčka in sem dal postaviti blagajno v pravcati peklenški ogenj. Ko so pričele že stene žareti, sem odprl vrata in kanarček je nepoškodovan odfrčal.«

»Da,« odvrne drugi potnik preprosto, »čital sem vaše ponudbe v časopisih, toda naši izdelki daleko presegajo vašo iznajdbo. Tudi jaz sem zaprl živega kanarčka v blagajno in sem jo ukazal postaviti v plavž naše železolarvarne. Ko so se v velikanski vročini pričele taliti stene blagajne, sem jo dal odpreti. In veste, kaj se je zgodilo? — Moj kanarček je v razbeljeni blagajni zmrl!«

Polž.

Voliček ni, roge ima,
brez nog po svetu tava,
ne dela nič, počasen je,
a v svoji hiši spava.

Zlato je našel . . .

(Iz zapiskov kalifornijskega naseljenca.)

Bilo je — dobro še pomnim — meseca januarja leta 1848. Nekega dne po opoldanskem počitku sem hotel napisati pismo svojim sorodnikom v Evropo, ko nenadoma zaslišim korake v predsobi. »Kdo bi to neki bil?« sem se vprašal. Pa je že stal pred mano moj sluga Maršal, ki je nadziral delavce pri gradnji žage. Šele pred dvema dnevnoma me je zapustil, zato nisem mislil, da ga bom pred pretekom par tednov spet videl. Lahko si mislite, da je bilo precejšnje moje presenečenje, ko sem ga ugledal pred sabo, še bolj pa sem se čudil njegovemu vedenju. Stal je pred menoj nepremično, s topim, brezizraznim pogledom in brez besed.

Kaj se mu je neki pripetilo? Ker ni mogel izpregovoriti besede, sem mu nejevoljen zaklical: »Ali si ob pamet, ali kaj?« — »Ob pamet sem; ob pamet, gospod!« je venomer ponavljal. Nato se je ozrl po sobi, kakor da se hoče prepričati, ali ni v sobi nikogar, ki bi prisluškoval, in mi zašepetal na uho: »Velikanske zaklade, obilico čistega zlata sem našel! Ali hočete, da vam napolnim sobo z milijoni dolarjev?«

Mislil sem, da se je revežu zmešalo in sem mu to tudi brez ovinov povedal. Toda v odgovor mi je pomolil svojo dlan, na kateri je blestel zvrhan kupček zlatih zrnč. — »Kje si pa to našel?« — Kakor da bi si po težkem grehu hotel olajšati svoje srce, je sedel Maršal poleg mene in mi pričel pripovedovati, kako je prišel do dragocenih kamenčkov . . .

Korakal je ob reki, kjer so gradili žago, in nadziral delavce, ko je nenadoma na močvirnati zemlji zapazil nekaj bleščečega. Mislil je, da je drobček navadnega opala, rudnine, ki je v deželi kaj pogosta. Zato je brezbrizno nadaljeval svojo pot.

Dvajsetkrat in še večkrat se je na svoji poti ozrl na svetle kamenčke, ki so ležali na tleh, ne da bi jim posvetil malo pozornosti. Kamenčkov je bilo vedno več in več — pripravljen je že bil, da bi iz gole radovednosti enega pobral in si ga ogledal, pa si je očital otroško zvedavost in je korakal dalje. Glej, zdajci se mu je zasvetlikalo prav pred nogami. Pripognil se je in pobral drobno svetlo zrno. V svoje veliko

začudenje je držal v roki drobec čistega zlata. Takoj se je obrnil in pobral skrbno vse kamenčke, ki jih je prej gledal tako zaničljivo. Najprej je mislil, da je njegova najdba le slučaj, da so mogoče Indijanci pred stoletji zakopali na tistem mestu svoje zlate zaklade. Na polnil si je dovrha z njim žepe, sedel na konja in odjezdil proti njegovemu domovanju, da bi mi povedal presenetljivo novico...

Ko mi je vse tako razložil, sem ga ves v strahu vprašal, ali ga je morda kdo videl. Ker je to zanikal, sem sam zajahal konja in oddirjal z Maršalom proti žagi. Nočilo se je že, ko sva prispela na določeno mesto. Ob svitu leščerbe sva si z žepnimi noži izkopala iz zemlje toliko zlatih zrn, da sva bila kar trda od razburjenosti in presenečenja. Končno sva brez besed, zatopljena vsak vase, odjezdila proti žagi. — Spotoma nama je nepričakovano pritekla nasproti gruča zasoplih delavcev, ki so mahali z rokami in na ves glas vpili: »Zlato, zlato!« Skrivnost je bila izdana. Kakor sva izvedela pozneje, naju je pri nočnem delu opazoval nekdo, ki ni mogel obdržati skrivnosti zase. Delavci so mi sicer vsi obljubili popolno molčečnost, toda drugi dan je vedelo za zlato že sto in sto drugih. Po preteku štirih tednov je kopalo zlato ob reki že 4000 iskalcev in leta 1850. je imela dolina že 50.000 naseljencev, ki je bil njih edini cilj obogateti na kolikor mogoče lahek način. Mnogim se je to seveda popolnoma posrečilo. Postali so bajno bogati, toda ne vselej srečni...

Povodni mož.

(Uspavanka.)

Čof, čof, čof, že iz Krke leze,
cap, cap, cap, skriva se med breze,
ves zelen je, ves kosmat,
hitro lezi, deček, spat!
Veš, to je povodni mož,
s sabo nosi prazen koš,
koš iz samih kač spleten,
prav umetno narejen!
V koš poredne naloži,
da mu v vodi dolgčas ni.

Kaj bi neki s tabo?
Nisi mu za rabo:
pridnih dečkov se boji,
tistega pa, ki ne spi,
kar za nogo vjame,
s sabo v vodo vzame...
V vodi je steklen mu grad,
nima oken, nima vrat.
Uiti iz njega bo težkó,
spavaj, deček moj, sladkó!

Vera Albrechtova.

Naše uganke.

1.

BESEDNA UGANKA.

V tovarnah je prva
in v urah skaklja,
le solnčna je ura
nikdar ne pozna.
Pri bratih na jugu
je v čisljih zelo,
ko v igri in plesu
vrte se urno.
Je druga ponosna,
gosposka je vsa,
saj kralje in kneze
s sijajem obda.

Pri kmetu jo najdeš
bogatem povsod,
po njej se košati
z družino kokot.
Če prvo in drugo
v celoto spojiš,
ropot in drdranje
strašansko dobiš.
Če bistre si glave,
ugibati znaš,
nagrado prejel boš,
če srečo imaš.

2.

KRIŽANKA »PAVLIHA«.

Številke pomenijo vodoravno:

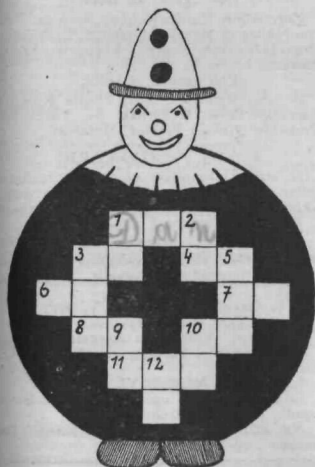
1. kar pride za nočjo, 3. okrajšavo za kraljevi, 4. ploskovno mero, 6. trdilnik, 7. igralno karto, 8. okrajšavo za decimeter, 10. učenje, 11. glodalca;

navpično: 1. okrajšavo za doktor, 2. predlog, 3. velik sod, 5. vodno živalco, 9. okrajšavo za milimeter, 10. živalco na glavi, 12. veznik.

3.

ČRKOVNICA.

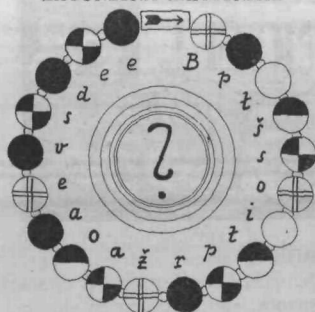
(J. W.)

a	e	n	r	t	t
a	a	d	h	r	u
a	d	i	i	j	r
a	c	g	i	l	o
a	i	i	j	l	t
a	a	d	i	j	r
a	a	i	p	v	v

Črke v vsaki vrsti je treba urediti tako, da pomeni vsaka beseda zemljepisno ime; vsaka se končuje na — a. Početne črke vseh 7 besed, čitane navzdol, značijo visoko goro v Sloveniji.

4. ZAGONETNA ZAPESTNICA.

Zberi in uredi po vrsti vse enake krogljice na zapestnici (najprej križaste, potem črne itd.), pa ugameš začetek slavnostne pesmi, ki je skrit v poleg stoječih črkah!

RESITVE UGANK IZ PETE STEVILKE.

1. Ribič ujame prvo ribo.
2. Besedna uganka: vinotok.
3. Zlogovnica: nikel, Alpe, porto, orkan, — Napoleon.
4. Dve posetnici: a) knjigarnar, b) črko-stavec.
5. Pa še ena zvita: Lastnik kovčega je potoval takole: Madrid, Paris, Berlin, Wien, Roma, Barcelona (Španija, Francija, Nemčija, Avstrija, Italija, Spanija).

Vseh pet ugank so rešili:

Gizela Dolenc, Ivo Podobnik, Janez Kranjc ml., Vid Grošelj, Mirko Finderle, Božo in Dušo Iglič, Schildenfeld Zlatan, M. Slokan, Alojzij Dermaša, Slavko Zerdoner, Borut Kosér, Rado Svetič, Bojan Jámnik, Janez Vreček, L. Bekš, M. Bekš, Gregorič Otokar, Bogdan Hladnik, Pavel Gosar, Podreka Dragan, Dobrila Petra, vsi iz Ljubljane; Lizika Smolčnikova, Šmartno, p. Slovenjgradec; Skofič Marijan in Bojan, Ivan Rupena, Vida Kovačič, vsi iz Maribora; Zlatica Jug, Studenci pri Mariboru; Zalokar Srečko, Zoran Jerin, Znidarič Vladislav, vsi iz Celja; Verica Ivanšek, Rogatec; Dušan in Boris Dernovšek, Sv. Barbara v Sl. gor.; Alojz Kolbič, Marija Snežna; Kaiser Milka in Kolenc Jurček, Dravograd; Marko Katol, Sv. Bolfenk na Kogu; Ciril Vode, Skaručna; Nani Vode, Kapljavas pri Kamniku; Anton Lorger, Krčevina pri Mariboru; Nada Uršič, Catež ob Savi; Aleksander Ozmeč, Lipa, p. Beltinci; Jožef Pitino, Podklanc pri Dravogradu; Rozika Sršen, Gizela Zanuškar, Toplice pri Zagorju; Sirc Ljubo, Kranj; Herman Suchy,

Niš; Viktor Šumej in Verbič Srečko iz Hrastnika; Janez Remic in Ravnik Vladimir iz Boh. Bistrice; Lidija Stariha, Kočevje; Ivan Steblovnik, Otiški vrh; Vrečko Zvonko, Langus Vladimira in Weingerl Vladimir iz Soštanja; Franja Kac, Šmartno pri Slovenjgradcu; Rihard Rupp in Ivan Božič iz Slovenjgradca; Očepek Vida, Colniše pri Zagorju.

Štiri uganke so rešili:

Račič Marko, Ljubljana; Dušan Radanovič, Krško; Jožef Bregar, Medija pri Zagorju; Zvonko Drečnik, Toplice pri Zagorju; Leopold Zupančič, Haller Viktor, Friderik Gačnik, Matilda Jager, Papež Franc, Zofi Strahovnik, Stefi Keblušek, Sivec Alojzij, vsi iz Hrastnika; Adolf Počivavšek, Dravograd; Stefica Jug, Laško; Sebastjan Besednjak, Dornova pri Ptuj; Novak Bogdan, Šmarje pri Jelsah; Malej Staneko, Sl. Javornik; Milan in Zarko Guček, Zagreb; Janežič Miloš, Bled; Franc Podgoršek, Breg pri Ptuj; Učakar Angela, Dol pri Hrastniku; Jerin Slavka, Toplice pri Zagorju.

Tri uganke so rešili:

Gregorič Otokar, Bojan Brinšek, Marjan Hočevnar, Dušan Hadži, Strlič Hieronim, Franc Dermastja, vsi iz Ljubljane; Deutschman Joško, Studenci pri Mariboru; Lizika Kunstelj, Gorje pri Bledu; Henrik Goričan in Lipovšek Anton, Maribor; Marica Zajec, Jakopič Ivica in Fajfar Adolf, Dol pri Hrastniku.

Dve uganki so rešili:

Zore Albin, Rozika Kolman, Sevnica; Anton Müller in Maruška Gregorič, Ljubljana; Boncelj Primož, Zagreb; Roglowitz Erich, Soštanj.

Eno uganko so rešili:

Bogotaj Radoslav, Žiri; Franja Kolarič, Kamnik; Pavle Stebernak, Sv. Pavel pri Preboldu; Anika Prestor, Moravče.

POZOR — UGANKARJI!

O, stric Doropoljski ni pozabil na Vas, nikar tega ne mislite. Obljuba dela dolgo kajne. Zato pa poslušajte!

Zopet razpisujemo

5 nagrad,

zopet naj se v yname navdušena borba za sledeče imenitne slovenske mladinske knjige:

1. E. Gangl: Zbrani spisi, V. zv.
 2. Ivan Lah: Češke pravljice.
 3. Korban: Vitomilova železnica.
 4. Komanova: Narodne pravljice in legende.
 5. A. Rapč: Mladini, VI. zv.
- Če se bo oglasilo več rešilcev vseh štirih ugank, bo odločil žreb.
- Na delo torej! Vsi v boj za zmago! Pa mnogo srečel!

Velećenjeni gospod Doropoljski!

Oprostite, da se tudi jaz oglašam med Vaše koticarje. Pišem prvič, in to iz Beograda. Tukaj sem že eno leto, a prej sem bil v Prištini. Na izletu sem bil v Skoplju in po Makedoniji. Pred Beogradom je izprehajališče: Topčiderski park in Košutnjak. V Beogradu so štiri ženske in štiri moške gimnazije. Tu se učimo več jezikov, a meni sta najmilejša srbski in francoski. Posebno me veselita zgodovina in risanje. — Težko pričakujemo vsi, posebno jaz in pa moja sestra Darinka, sledečo številko Vašega cenjenega lista »Zvončeka«.

Upam, da ne boste vrgli mojega pisma v koš, ampak v svoj kotichek.

Vas srčno pozdravlja s svojo sestro! Vaš kotichek

Karlo Osterman,
dijak IV. moške gimnazije, Beograd.

Odgovor:

Dragi Karlo!

Glej, glej, Ti pa kar iz naše junaške postolice! Lepa hvala za prijazno pismo! Ker se rad učiš francoščine, Ti pa za sklep takole napišem: Bien à toi et à ta soeur Darinka.

Gospod Doropoljski.

*

Cenjeni gospod Doropoljski!

Slišal sem, da Vi radi priobčujete pisma mladih Zvončkarjev. Prosim, da bi moje pismo tudi sprejeli v Vaš list. Ali Vam je mogoče, tudi meni poslati Zvonček? Sem v 4. razr. osnovne šole v Studencih. Stanujem v Erjavčevi ulici št. 3.

Lepo Vas pozdravlja Vaš vdani učenec,
Plečko Viktor, Studenci.

Odgovor:

Dragi Viktor!

Obe prošnji sta se Ti izpolnili. Tvoje pismo sem sprejel v kotichek, z Zvončkom se je pa gotovo tudi že oglasil pri Tebi pismošna. Zdravo!

Gospod Doropoljski.

*

Velećenjeni gospod Doropoljski!

Danes se prvič oglašam. Najprej Vam naznanim, da zelo rad čitam »Zvonček«.

Najbolj me zanima povest o »Zelenem ptiču«, pa tudi drugih ne pozabim čitati. Tega pa tudi ne mislite, da pozabim na uganke in na Vaš kotichek. Ako Vam je ljubo, se še večkrat oglasim. Prosim, da priobčite moje pisme v Vašem koticchu. Pozdravlja Vas

Aleksander Ozmeč,
učenec III. razreda osnovne šole v Lipi.
Odgovor: Premurje.

Ljubi Aleksander!

Ali si že prečital v zadnji številki Zelenega ptiča? Kaj praviš k čudnemu puščavniku? Zanimivo, kajne?

Lepo Te pozdravlja

Gospod Doropoljski.

*

Cenjeni gospod Doropoljski!

Danes se prvič oglašam v Vaš cenjeni kotichek. Ugajajo mi najbolj zanimive in lepe povestice. Hodim v 5. a razred deške osnovne šole v Celju. Moj učitelj je gosp. Viktor Kovač. Jaz sem naročnik »Zvončeka« že tretje leto. Radoveden ga pričakujem vsakikrat zaradi Vaših uganek.

Iskreno Vas pozdravlja

Odgovor: Alojz Kolenc, Celje.

Dragi Alojz!

V današnji številki boš našel spet mnogo uganek — zvitihi zank. Le glej, da boš vse pravilno rešil! Pozdravi, prosim, svojega g. učitelja! Zdravstvuj!

Gospod Doropoljski.

*

Dragi gospod Doropoljski!

Prosim, dovolite, da se tudi jaz pridružim kotichekarnem. Moj dom je na prijetnem hribcu Zusemske fare. Sem učenka II. razr., II. odd.

Naš g. učitelj je jako blag mož, prav tako č. g. katehet. Vsi učenci ju srčno ljubimo in spoštujemo.

Zelo rada čitam »Zvonček«, ki ga težko pričakujem.

Vas srčno pozdravlja vdana

Zora Šturbejeva, Zusem.

Odgovor:

Draga Zora!

Vidiš, zdaj si pa že med koticarji, v naši veliki družini dopisovalcev. Pozdravi, prosim, prav lepo g. učitelja in g. kateheta! Zdravstvuj! Gospod Doropoljski.

Cenjeni gospod Doropoljski!

Upam, da ne zavržete moje prošnje, in mislim, da dobite majhen koticček za moje kratko pisemce. Doma sem v Stražišču. Hodim v drugo gimnazijo v Kranju. Večkrat sem se že pripravil, da bi Vam pisal, pa se nikoli nisem upal. Tudi jaz pridno rešujem uganke. Z željo, da me sprejmete med svoje koticarje, Vas pozdravlja

Marjan Masterl, gimnazijec,
Stražišče pri Kranju.

Odgovor:

Dragi Marjan!

Tvojo željo rad izpolnim, le še kdaj se oglasi, pa vse sošolce lepo pozdravi!

Gospod Doropoljski.

Velespoštovani gospod Doropoljski!

Danes Vam pišem prvič. Jaz sem enkrat uganil nekaj uganke, pa jih bom še. Najbolj mi v »Zvončku« ugaja članek o zrakoplovstvu. Sem učenec 5. razreda v Bohinjski Bistrici. Z željo, da ga sprejmete med svoje koticarje, Vas iskreno pozdravlja

Ravnik Vladimir, Bohinjska Bistrica.

Odgovor:

Dragi Vladimir!

Le s pogumom in vztrajnostjo nad naše uganke! O zrakoplovstvu bo pa letošnji »Zvonček« še kaj poročal. Kaj prav imenitnega! Zdravo! Gospod Doropoljski.

Dragi gospod Doropoljski!

Dovolite, da se oglasim tudi jaz. Vaša večletna naročnica. Ali me boste sprejeli med svoje koticarje? Hodim v 5. razred. Naročena sem na »Zvonček« že od prvega razreda. Najrajši rešujem križanke in čitanje vsaj koticček. V šoli mi ugaajo vsi predmeti, najbolj pa računstvo, risanje, čitanje in petje.

Sedaj Vas pa prosim za odgovor in Vas vdano pozdravljam.

Marica Fritzeva, Trbovlje-Vode.

Odgovor:

Ljuba Marica!

To pot boš imela s koticom dosti dela. Koliko pisem, kajne, in iz kolikih krajev naše domovine! Zdaj pa res vidim, da naša mladina rada dopisuje gospodu Doropoljskemu, ki Te prav lepo pozdravlja.

Spoštovani gospod Doropoljski!

Oprostite, da Vas nadlegujem s tem pismom. — Sem že tretje leto naročnik »Zvončka«. Prosim, da me sprejmete med svoje koticarje. Sem učenec 4. b razreda v Trbovljah. Uči me g. Božič, ki ga imam zelo rad. Najljubši predmeti so mi: računstvo, zgodovina, zemljepis in čitanje. Najrajši imam povesti v »Zvončku«: »Zeleni ptiček«, »Življenje in prigode male opice«, »Mladostna leta velikega cesarja«, »Čudna dogodovščina zračnega borca« in »Spaček«.

Vas iskreno pozdravlja Vaš vdani

Turnšek Roman, Trbovlje-Vode.

Odgovor:

Dragi Roman!

Vidim, da pozorno in s pridom čitaš »Zvonček«. Tako je lepo in prav! Upam, da Ti ta številka tudi ugaja.

Presrečno Te pozdravljam!

Gospod Doropoljski.

Cenjeni gospod Doropoljski!

Dovolite, da se tudi jaz oglasim. Naročena sem na »Zvonček« že tretje leto. Obiskujem V. razred osnovne šole v Šoštanju.

Učim se prav rada. Ljubim vse predmete.

Veselim se in željno pričakujem vsak mesec Vaš cenjeni list »Zvonček«, ker mi vsebina jako ugaja, zlasti povest »Zeleni ptiček«.

Prosim Vas, uvrstite tudi mene med svoje koticarje.

Z odličnim spoštovanjem

Elza Stützeva, Šoštanj.

Odgovor:

Ljuba Elza!

Hvala Ti za prijazno pisemce! Kot priddno, vestno učenko in navdušeno prijateljico »Zvončka« Te iskreno pozdravljam.

Gospod Doropoljski.

Cenjeni gospod Doropoljski!

Prosim Vas, da tudi mene sprejmete med koticarje. — Hodim v četrti razred osnovne šole. Obiskujem že prvo leto telovadbo. Naš razrednik je g. Božič; zelo mi je ljub. Imam dva brata in dve sestre. Drugo leto že naročujem »Zvonček«, najbolj mi ugaja koticček.

Lepo Vas pozdravlja Vaš vdani

Ignac Ranzinger, Trbovlje-Vode.

Odgovor:

Dragi Ignac!

Evo Te med koticarji! Pozdravi, prosim, prav lepo svojega ljubega učitelja g. Božiča in vse svoje domače!

Zdravo!

Gospod Doropoljski.

..... Ostala pisma priobčimo prihodnjič!